



Revue sociálnych služieb  
Revue of Social Services

ISSN 2729-9120  
(online)

2024  
Ročník 4  
Číslo 2

# **Revue sociálnych služieb, ročník 4, číslo 2, rok 2024**

Vydavateľ: Fakulta sociálnych vied, UCM v Trnave, Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

## **Redakčná rada časopisu**

**Šéfredaktorka:** prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD., FSV UCM Trnava, SR

### **Zástupcovia/zástupkyne:**

prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA, PU Prešov, SR

PhDr. Michal Imrovič, PhD., univ. doc., FSV UCM Trnava, SR

### **Členovia redakčnej rady:**

prof. PhDr. Anna Bérešová, PhD., LF UPJŠ Košice, SR

doc. PhDr. Peter Brnula, PhD., FHS UK Praha, ČR

Dr. Hab. Ursula Anna Domżał, prof. nadzw., UNS, Łódź, Polska

Dr. hab. Małgorzata Duda, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. w Krakowie, Polska

prof. PhDr. Peter Jusko, PhD., PF UMB Banská Bystrica, SR

PhDr. Pavla Kodymová, PhD., FF UK Praha, ČR

prof. PhDr. René Lužica, ArtD., FSV UCM Trnava, SR

PhDr. Zuzana Mičková, PhD., FF UCM Trnava, SR

Dr.inż. Zygmunt Mietlewski, prof. WSSE, WSSE Gdańsk, Polska

doc. PhDr. Jaroslav Mihálik, PhD., FSV UCM Trnava, SR

prof. PhDr. Martina Mojtová, PhD., FSVaZ UKF Nitra, SR

PaedDr. Monika Orliková, PhD., FSV UCM Trnava, SR

doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD., KU Ružomberok, SR

prof. Vladimír Pavlovič Šalajev, dr. fil. nauk, Joškar-Ola, Rusko

Mgr. Zuzana Truhlářová, PhD., UHK Hradec Králové, ČR

doc. PhDr. Martina Žáková, PhD., TU Trnava, SR

prof. PhDr. Ladislav Vaska, PhD., PdF UK Bratislava, SR

Dr. Katarzyna Wojtanowicz, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. w Krakowie, Polska

PhDr. Melánie Zajacová, Ph.D., FF UK Praha, ČR

**Technická redaktorka:** Mgr. Michaela Vaceková, PhD.

**Periodicita: 2 x ročne**

**ISSN 2729-9120 (online)**

## OBSAH

Editoriál.....4

Blahoželanie prof. PhDr. Beáte Balogovej, PhD., MBA.....5

### Vedecké príspevky

*JUSKO Peter, DUCHOŇOVÁ Lenka*

POMÁHAJÚCI VZŤAH MEDZI SOCIÁLNYM PRACOVNÍKOM A KLIENTOM AKO  
PRIMÁRNY DETERMINANT EFEKTIVITY POSKYTOVANEJ ODBORNEJ POMOCI /  
HELPING RELATIONSHIP BETWEEN THE SOCIAL WORKER AND THE CLIENT AS  
A PRIMARY DETERMINANT OF THE EFFECTIVENESS OF THE PROFESSIONAL  
HELP PROVIDED.....8

*DANIELOVÁ Sára, ORLIKOVÁ Monika*

NEVIDITEĽNÉ BARIÉRY VO VZDELÁVANÍ RÓMOV / INVISIBLE BARRIERS OF  
ROMA IN THE EDUCATION SYSTEM.....23

*MIČKOVÁ Zuzana, ŠVRČKOVÁ Katarína*

OBRAZ SOMATICKEJ SYMPTOMATOLÓGIE V DÔVERE A KOMUNIKÁCI  
ADOLESCENTOV / A PICTURE OF SOMATIC SYMPTOMATOLOGY IN  
ADOLESCENT TRUST AND COMMUNICATION.....36

*LEVICKÁ Jana, STRCULOVÁ Zuzana*

OSAMELOŠŤ V KONTEXTE ADAPTÁCIE SENIOROV A SENIORIEK NA ŽIVOT V  
REZIDENCIÁLNEJ FORME STAROSTLIVOSTI / LONELINESS IN THE CONTEXT OF  
ADAPTATION OF SENIORS TO LIFE IN RESIDENTIAL CARE.....48

### Recenzie

*STRCULOVÁ Zuzana, LEVICKÁ Jana*

REPKOVÁ, KVETOSLAVA. 2024. INVOLVING USER IN EVALUATION OF SOCIAL  
SERVICES: CHALLENGES FROM SOCIAL WORK PERSPECTIVE. Bratislava: IVPR,  
2024. ISBN: 978-80-7138-194-5.....66

*OSVALDOVÁ Ivica*

MIČKOVÁ, ZUZANA. 2024. PSYCHOSOCIÁLNE OPERÁTORY SOMATICKEJ  
A ÚZKOSTNEJ SYMPTOMATOLÓGIE V OBDOBÍ ADOLESCENCIE. Trnava: UCM,  
2024. ISBN: 978-80-572-0477-0.....69

### Správa z konferencie

*ORLIKOVÁ Monika*

SPRÁVA Z KONFERENCIE V GÖTEBORGU.....71

## Editoriál

Súčasťou rozvoja odboru sociálna práca nie je len vysokoškolská príprava odborníkov pre prax, alebo vedecko-edukačná činnosť, ktorá sa na jednotlivých pracoviskách vykonáva. Jej súčasťou sú aj životy, najmä ich pracovné časti kolegov a kolegyň, ktorí a ktoré na tomto dianí participujú. Niektoré chvíle sú viac vhodné, aby sme si niekoho z nich pripomenuli. V pomaly končiacom sa roku 2024 nám takúto príležitosť poskytla naša vzácna kolegyňa – prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA, dekanka Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Rozhodli sme sa preto, v krátkom blahoželaní k jej životnému jubileu jej nielen zaželať všetko najlepšie do budúcich rokov, ale aj poďakovať jej za všetko, čo pre odbor sociálna práca doteraz urobila. Tento formát zvyknú redakcie zaraďovať až za vedecké príspevky v danom čísle. My sme sa rozhodli zaradiť ho na začiatok čísla 2/2024, pred vedecké príspevky, lebo podľa nás práve tam pani profesorka patrí: na čelo vedecko-pedagogického diania v slovenskej sociálnej práci.

Druhý príspevok, ktorý sa zaoberá vzťahom medzi sociálnym pracovníkom a klientom (*Pomáhajúci vzťah medzi sociálnym pracovníkom a klientom ako primárny determinant efektivity poskytovanej odbornej pomoci*) nám do redakcie prišiel od autorskej dvojice prof. PaedDr. Peter Jusko, PhD. a Mgr. Lenka Duchoňová, z Katedry sociálnej práce Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici. Autori na základe svojich výskumných zistení upozorňujú na to, ako môže profesionálny vzťah (ne)prispiieť k efektívite práce sociálnych pracovníkov a pracovníčok.

Mgr. Sára Danielová (interná doktorandka Ústavu sociálnej práce a sociálnej politiky FSV UCM v Trnave) a PaedDr. Monika Orliková, PhD. vo svojej štúdií *Neviditeľné bariéry vo vzdelávaní Rómov*, prostredníctvom zistení z kvalitatívneho výskumu čitateľom približujú, ako reflektujú tento problém Rómovi a Rómky, ktorí boli členmi ich výskumného súboru. Treba oceniť, že v zložení výskumného súboru, s ktorým autorky pracovali, sa nachádzajú jednotlivci vo veľkom vekovom rozptyle, čím štúdiá získava nielen na originalnosti, ale potvrdzuje tvrdenie autoriek, že v našom vzdelávacom systéme boli a zostali rôzne bariéry. Identifikované bariéry reálne zasahujú do individuálnych životov informantov, poškodzujú ich vzdelávací proces a pretrvávajú v ich vedomí aj dlhé roky ako krivda spôsobená majoritnou spoločnosťou.

Tretí príspevok má názov *Obraz somatickej symptomatológie v dôvere a komunikácii adolescentov* a jeho autorkou je PhDr. Zuzana Mičková, PhD. z Katedry psychológie Filozofickej fakulty UCM v Trnave. Publikovaná štúdiá vznikla na základe výskumu, ktorý autorka realizovala v rámci svojej edukačnej činnosti a praxe klinickej psychologičky. Závbery, ktoré sú zapracované v štúdií, sú určené odborníkom a odborníčkam, ktorí/ktoré pracujú s adolescentmi.

Autorkami poslednej vedeckej štúdie zaradenej do tohto čísla sú prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD. a Mgr. et Mgr. Zuzana Strculová, externá doktorandka Ústavu sociálnej práce a sociálnej politiky FSV UCM v Trnave. Ich štúdiá s názvom *Osamelosť v kontexte adaptácie seniorov a senioriek na život v rezidenčnej forme starostlivosti* vznikla v rámci projektu APVV-20-0094 *Environmentálna spravodlivosť v kontexte sociálnej práce*. Cieľom autoriek je upozorniť na ťažkosti seniorov a senioriek pri zvládaní tejto situačnej zmeny, v dôsledku čoho musia zmeniť dôverne známe a bezpečné prostredie, za nové, neznáme prostredie, ktoré v nich môže vyvolávať aj silné negatívne emócie.

V závere tohto čísla sú uverejnené dve recenzie na novinky, ktoré ponúkame do pozornosti našim čitateľom a tiež správu z medzinárodnej vedeckej konferencie v Göteborgu.

Jana Levická,  
editorka